

Empirisch onderzoek in de moraalwetenschappen: kwantitatieve methoden (A006796)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 7.0

Studietijd 210 u

Aanbodsessies in academiejaar 2027-2028

A (Jaar)

Nederlands

Gent

Lesgevers in academiejaar 2027-2028

Provoost, Veerle

LW01

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2027-2028

stptn

aanbodssessie

[Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen](#)

7

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Moraalwetenschappelijk onderzoek, morele ervaring, morele oordelen, morele attitudes discourse analysis, Theory of Planned Behaviour, systematic review, experiment, attitudeschalen, survey, vragenlijstconstructie, kwantitatief onderzoek, experiment, SPSS, statistiek, data-analyse, Qualtrics, tabellen en grafieken

Situering

Dit uitdiepende opleidingsoordeel wil studenten vertrouwd maken met onderzoeksmethoden op het gebied van de menswetenschappen en de manier waarop die methoden ingezet kunnen worden in het domein van de moraalwetenschap. Het vak is voornamelijk toegespitst op kwantitatieve onderzoeksmethoden en geeft een inleiding in vragenlijstconstructie voor surveyonderzoek (in het bijzonder voor onderzoek naar morele attitudes) en methoden voor data-analyse (waarbij gebruik wordt gemaakt van het kwantitatieve data-analysesoftwareprogramma SPSS). Naast het op een verantwoorde manier leren verzamelen van kwantitatieve gegevens voor moraalwetenschappelijk onderzoek, leren studenten ook de kwaliteit en de bruikbaarheid van bestaande data kritisch te beoordelen. Voor het laatste punt zullen de studenten onder meer een opdracht uitvoeren waarbij ze het gebruik beoordelen van empirische data voor morele argumentatie of oordelen in het werk van journalisten.

Inhoud

Methodologie (3,5 lessen):

- Methodes voor het onderzoek van het moreel oordelen (kwantitatief beschrijvend onderzoek en experimenten)
- Methodes voor het opstellen van vragenlijsten, inzonderheid de constructie van attitudeschalen
- Systematic reviews: werkwijze en meerwaarde
- Ethiek van onderzoek met participanten

SPSS-vaardigheden (3 lessen):

- Oefeningen in het gebruik van SPSS: univariate en bivariate beschrijvende statistiek (kruistabellen, correlatietabellen), lineaire regressie-analyse, ANOVA

Survey taak (4,5 lessen)

- Surveytaak: onder begeleiding wordt gedurende het hele semester in kleine groepen aan een survey gewerkt: van het opstellen van de onderzoeksvraag, over de constructie van de vragenlijst, het verzamelen en cleanen van de data

tot en met de analyse en het rapporteren voor de groep.

Kritische beoordeling van het werk van een journalist (media artikel; 1 les)

- Media artikel beoordelen: elke student zoekt en beoordeelt een media artikel waarin minstens een morele claim wordt gemaakt en waarbij daarvoor empirische data wordt gebruikt. De beoordeling gebeurt aan de hand van criteria die in de les worden toegelicht. Studenten pitchten hun beoordeling (mogelijk in kleine groepen).

Begincompetenties

- Het onderdeel methodologie bouwt verder op het opleidingsonderdeel Academische vaardigheden en methodiek (A000074). De studenten worden verondersteld de eindcompetenties van dit vak te hebben verworven.
- De oefeningen SPSS bouwen verder op de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel Statistiek (uit het eerste jaar van MT1, het voltijdse modeltraject). De studenten dienen dit opleidingsonderdeel met succes te hebben gevolgd of de erin beoogde eindcompetenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

- 1 De student is vertrouwd met kwantitatieve empirische onderzoeksmethoden voor het beantwoorden van empirische moraalwetenschappelijke onderzoeksvragen.
- 2 De student heeft inzicht in, en kan de ethische regels toepassen rond het werken met onderzoeksparticipanten.
- 3 De student kan de juiste analysetechniek selecteren en uitvoeren in SPSS en de resultaten juist en volledig formuleren en interpreteren.
- 4 De student kan een geschikte onderzoeksmethode kiezen voor een moraalwetenschappelijke onderzoeksvraag
- 5 De student kan zelfstandig een beschrijvende, kwantitatieve studie opzetten (inclusief het construeren van een vragenlijst) en uitvoeren en de resultaten ervan presenteren voor peers.
- 6 De student kan digitale methoden gebruiken om analoge en digitale onderzoeksobjecten op een gestructureerde manier te verzamelen en te beheren.
- 7 De student kan een datamodel ontwerpen dat (relaties tussen) eigenschappen van onderzoeksobjecten structureert en kan dit model operationaliseren in de vorm van een database.
- 8 De student heeft inzicht in de principes van digitale analysemethoden en kan deze gebruiken om analyses (inhoudelijk, netwerk, relationeel, spatiaal, structureel of stilistisch) uit te voeren.
- 9 De student heeft inzicht in de principes van digitale visualisatiemethodes en kan deze gebruiken om analyses uit te voeren of onderzoeksresultaten te presenteren.
- 10 De student heeft inzicht in en kan de meerwaarde uitleggen van systematische reviews.
- 11 De student heeft inzicht in de kwaliteitscriteria voor het correct selecteren, presenteren en inzetten van empirische inzichten in het kader van een normatieve claim. De student kan die criteria ook gebruiken om een schriftelijke neerslag van het werk van anderen te beoordelen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswork, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Hoorcollege (8u)
- Hoorcollege plenaire oefeningen (6u)
- Onderzoeksproject (8u)
- Zelfstandig werk (thuis): Uitwerken van onderzoeksvoorstel, het individueel of in groep uitvoeren van opdrachten (lezen, verwerken, bespreken papers, beoordelen van een media artikel) (6u)

- Microteaching (4u): studenten leggen ideeën voor onderzoeksvragen en vragenlijstdesign aan elkaar voor, studenten en lesgever geven feedback
- Hoorcollege/demonstratie (10u): instructies gebruik SPSS en gastcollege (met plenaire discussie) waarin een onderzoeker het proces van zijn/haar onderzoek komt toelichten
- Werkcollege met gebruik van de PC (bring your own device) (12u) in combinatie met zelfstandig werk (thuis): oefeningen SPSS

Er wordt voldoende (online) begeleiding voorzien, zowel individueel als in kleine groepen.

De lessen worden niet opgenomen. Studenten die om gegronde redenen een les hebben gemist, kunnen de lesstof en eventuele bijbehorende opdrachten met de docenten bespreken.

Studiemateriaal

Type: Handouts

Naam: Bundel van methodologische papers, voorbeeldstudies, slides, online resources, oefeningen en instructies.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Referenties

ALLEA (2023) Europese Gedragscode voor Wetenschappelijke Integriteit: 2023

Herziene Uitgave (Nederlands). Berlijn. DOI 10.26356/ECOC-Dutch

Cotterill, S., Powell, R., Rhodes, S., Brown, B., Roberts, J., Tang, M. Y., &

Wilkinson, J. (2019). The impact of social norms interventions on clinical behaviour change among health workers: protocol for a systematic review and meta-analysis. *Systematic Reviews*, 8(1), 176.

Ethische Code voor onderzoek met participanten of persoonsgegevens (UGent, 2026)

Godin, G., Sheeran, P., Conner, M., Germain, M., Blondeau, D., Gagné, C., ... & Naccache, H. (2005). Factors explaining the intention to give blood among the general population. *Vox sanguinis*, 89(3), 140-149.

Greenhalgh, T. M., & Dijkstra, P. (2024). *How to read a paper: the basics of evidence-based healthcare*. John Wiley & Sons.

Hyde, M. K., Knowles, S. R., & White, K. M. (2013). Donating blood and organs: using an extended theory of planned behavior perspective to identify similarities and differences in individual motivations to donate. *Health education research*, 28(6), 1092-1104.

Hyde, M. K., & White, K. M. (2009). To be a donor or not to be? Applying an extended theory of planned behavior to predict posthumous organ donation intentions. *Journal of Applied Social Psychology*, 39(4), 880-900.

Mertz, M., Strech, D., & Kahrass, H. (2017). What methods do reviews of normative ethics literature use for search, selection, analysis, and synthesis? In-depth results from a systematic review of reviews. *Systematic Reviews*, 6(1), 261.

Oluka, O. C., Nie, S., & Sun, Y. (2014). Quality assessment of TPB-based questionnaires: a systematic review. *PloS one*, 9(4), e94419.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Groepsfeedback, Responsiecollege, Individuele feedback bij oefeningen, persoonlijk contact na afspraak

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Vaardigheidstest, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen SPSS (vaardigheidstest) in de pc-klas en de oefeningen gedurende het semester

Schriftelijk examen Methodologie

Project Survey (tussentijdse opleveringen en eindresultaat): evaluatie op basis van ingediende documenten (zowel drafts als definitieve versies): onderzoeksvraag, vragenlijst, ruw en gecleand databestand, presentatiemateriaal

Beoordeling media artikel (voorbereidingstekst en presentatie)

Een minimum van 50% op elk van de vier onderdelen is noodzakelijk om te slagen.

Daarnaast wordt ook participatie gedurende het semester in rekening gebracht.

Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de nauwkeurigheid van hun werk.

Verantwoord gebruik van AI moet met de docent worden besproken voordat er daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van generatieve AI. Elk gebruik van generatieve AI moet worden gedocumenteerd in een onderzoeksverslag, inclusief de gebruikte prompts en de gegenereerde resultaten, evenals of en hoe de student deze resultaten in zijn of haar werk heeft verwerkt.

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie (40%):

- Pc-toets SPSS (20% van het eindcijfer)
- Schriftelijk examen methodologie (20%)

Niet-periodegebonden evaluatie (60%):

- Voorbereidingen en oefeningen SPSS (10%)
- Onderzoeksproject: survey (30%)
- Participatie (10%)
- Beoordeling van het media-artikel (10%)

Studenten die minder dan 50% halen voor één van de onderdelen (periodegebonden evaluatie of niet-periodegebonden evaluatie) kunnen niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als in dat geval de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Studenten nemen best contact op met de titularis of de assistent om meer te weten over de mogelijkheden. Aanwezigheid is vereist voor de meeste lessen, maar dit kan evt vervangen worden door alternatieve taken en/of elektronisch leren.

1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht in overleg met de docent.

2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar.

3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens of na kantooruren.

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>

De lessen worden niet opgenomen. Studenten die om gegronde redenen een les hebben gemist, kunnen de lesstof en eventuele bijbehorende opdrachten met de docenten bespreken.